

Fred = goda relationer

Alla barn har rätt till fred

Att alla barn har rätt till fred låter kanske helt självklart. Men som vi vet är verkligheten en annan. På nyheterna rapporterades häromdagen (feb 2020) om offensiven i nordvästra Syrien som skapat en ny flyktingvåg, där just nu över 500 000 barn lever under otroligt svåra förhållanden i vinterkyla och regn. Unicef uppskattar att över 350 miljoner barn och unga på olika sätt är drabbade av krig eller väpnade konflikter i vår värld. Det är siffror som är alldeles fruktansvärda och oacceptabla, men för de flesta av oss i Sverige otroligt svåra att ta in och förstå... och ändå får vi inte blunda för verkligheten.

Vi kan också titta på vårt eget land och våra egna sammanhang där många barn och unga hindras från att uppleva i fred på olika sätt; där de drabbas av trasiga relationer i familjen, mobbing i skolan eller till och med utsätts för våld eller övergrepp av människor som de ska lita på. Men de globala konflikterna kommer också nära oss genom de barn som kommit som flyktingar till vårt land, som nu finns i våra skolor och kyrkor, som bär på både fysiska och psykiska trauman.

Jesus är fridsfursten

Men Gud vill nåt annat! Gud vill nåt bättre! Guds rike, som inte minst är barnens rike, är ett rike av rättfärdighet, fred och glädje (Rom 14:17). Gud skapade oss för liv, frihet, harmoni och hela och kärleksfulla relationer; det som på hebreiskan kallas *shalom* och innefattar frid/fred med Gud, frid/fred mellan människor och frid/fred med allt skapat. To cut a long story short. Dessa "shalomrelationer" bröts, vi ser fortfarande effekterna i vår brustna värld, men lösningen är fantastisk: Gud skickade sin egen son – Jesus: freds barnet, försonaren, fridsfursten. "Ära i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt" (Luk 2.14) utbrast änglarna och Jesus själv lovade liv i överflöd åt dem som tar emot honom (Joh 10:10, Joh 1:12). Allt i himlen och allt på jorden försonades genom Jesus, säger Paulus (Kol 1:20) och skickar sedan ut oss på banan: Försona er med Gud. Försona er med varandra. Gå med Jesus som försoningens ambassadörer i världen. Walk the talk! (2 Kor 5:18-21)

Tankar och tips för fred

Hur förmedlar vi då detta livsviktiga budskap till våra barn hemma och i våra Skattensamlingar? Jag tänker att nyckeln är att prata om "Fred = goda relationer". Allt börjar där och påverkar både det lilla och stora (globala) sammanhanget. Här kommer fyra tankar och tips:

A. Börja med dig själv och Gud

Vi kan som människor, vuxna eller barnledare aldrig vara trovärdiga om vi inte jobbar med freden i vår egen relation till Gud. Vi är alla brustna och behöver Jesus försoning. Utifrån detta: Be om Guds ljus över dina relationer. Be om kraft att orka bearbeta trasiga relationer och ta konkreta steg (se t.ex. punkt 3). Även situationer som

mänskligt sätt kan kännas omöjliga att lösa kan Gud förvandla, även om det ofta tar tid och ibland professionell psykoterapi och självvård. Oavsett: det börjar alltid med hjärtats vilja och längtan att ta steg mot försoning.

Tips: Desmond Tutus böcker om förlåtelse och försoning är starka exempel om friheten i att släppa sin rätt, och att inte fortsätta bära på hat och bitterhet. I Sverige har ELM inspirerats av ett internationellt försoningsarbete och anpassat det till svenska förhållandet. Läs mer om Amani-initiativet [här](#).

B. Vad är en bra kompis?

Barnens egna erfarenheter av vad som kännetecknar goda relationer med kompisar är en bra ingång för samtal om fred.

Tips: Kristna Fredsrörelsen och Svenska Kyrkans Unga har tagit fram tidningen [Fredligt](#) som riktar sig till åldern 9–12 som tar kompisskap som utgångspunkt för fredsengagemang. Ledarhandledning finns också.

C. Hur löser vi konflikter?

Alla relationer drabbas av konflikter och konflikter behöver inte vara fel i sig. Ibland behövs konflikter för att rätta till saker som är fel eller orättvisa. Det viktiga är att hantera konflikter så att de inte leder till negativa spiraler. Prata gärna med barnen om de har några exempel på konflikter med kompisar och hur de har lösts. Att lösa konflikter och be om förlåtelse är något som vi alla behöver jobba med. Börja träna i det lilla. Det kan vara bra att ha med någon annan som står utanför konflikten som stöd och/eller medlingshjälp.

Tips: I relationer mellan barn såväl som vuxna kan dessa fem steg vara till hjälp:

- 1. Hjärtat:** Tänk efter själv om du har ”ett litet fönster öppet” i hjärtat, en vilja eller längtan att det ska bli bra? Om inte det finns hos dig, eller de andra som berörs av konflikten saknas grundläggande förutsättningar för att lösa den. Då behövs kanske tid eller motiverande samtal.
- 2. Hjärnan:** Tänk på din egen del/ansvar. Försök tänka sig in i hur den andre ser på konflikten.
- 3. Örat och munnen:** Träffas för att lyssna på varandra. Båda måste få prata till punkt. Använd jag-budskap ”jag kände så här när du...”. Det är oerhört viktigt att känna sig lyssnad och få kvitto på att den andre har förstått vad som sårat eller blivit fel.
- 4. Utsträckt hand 1:** Be om förlåtelse för din del i konflikten och nämn konkret det du gjorde som var fel eller det du sa som sårade. ”Förlåt för att jag...”
- 5. Utsträckt hand 2:** Ta emot förlåtelse och ge förlåtelse till den andre. Bekräfta gärna på något konkret sätt, skaka hand, kramas eller det som känns bra.

Som ledare, berätta gärna om egna exempel eller gör ett drama där ni testat de fem stegen.

D. Vad vill Gud göra för världen idag?

Prata med barnen och knyt an till händelser i Sverige eller världen som de hört om hemma, i skolan eller t.ex. på Lilla Aktuellt. Prata om vilka krig eller konflikter som finns i världen och varför de tror att stater eller grupper krigar mot varandra? Fråga om de känner någon som har flytt från ett land i krig. Utifrån detta kan man prata om vad barnen tror att Gud vill och känner. Gud sände Jesus, och Jesus sände oss. Vad innebär det? Man kan också fråga om de vet om någon som fått Nobels fredspris, eller berätta om icke-våldshjältar som Leymah Gbowee, Martin Luther King eller Malala, eller någon lokal hjälte som gjort något modigt eller fredligt.

Tips:

1. Använd kartbok, jordglob, tidningar eller andra visuella hjälpmedel för att konkretisera och skapa kunskap om vad som händer i världen. Detta kan användas för kreativ bön för världen.
2. Använd ”Jesus-minuten” från Skatten-resurser. Lyssna in vad Jesus vill påminna oss om, t.ex. att be för eller vad vi kan göra konkret – göra fred!
3. Kristna Fredsrörelsen och Svenska Kyrkans Ungas tidning [Fredligt](#) ger också exempel på icke-våldshjältar, mod och fredstips.

Av Niklas Eklöv, 2020

